

Nr 115.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1917 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl Maj:ts proposition angående
ombyggnad av Södertälje kanal. (4:e avd.)*

I den till riksdagen den 13 januari 1917 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkt 35 under »utgifter för kapitalökning» föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående fortsatt anslag för ombyggnad av Södertälje kanal, för ändamålet beräkna ett anslag för år 1918, att utgå av lånemedel, av 600,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 23 mars 1917 till riksdagen avlåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 140, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag föreslagit riksdagen

dels medgiva, att i samband med av riksdagen beslutad ombyggnad av Södertälje kanal därstädes må anläggas en ny sluss i huvudsaklig överensstämmelse med av vattenfallsstyrelsen förordat förslag för en beräknad kostnad av 2,933,000 kronor;

dels ock för fortsättande av arbetena med Södertälje kanals ombyggnad för år 1918 anvisa ett reservationsanslag av 600,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag till 1916 års riksdag om Södertälje kanals ombyggnad var farledsdjupet beräknat för 5,5 meters djupgående fartyg, medan slussen beräknades för framförande av fartyg med ett djupgående av 6,75 meter. De föreslagna slussdimensionerna voro: 135 meters nyttig längd, 20 meters fri bredd i portöppningen och 7,5 meters vattendjup på tröskeln, räknat under Saltsjöns lågvattenyta.

Den nu föreliggande propositionen upptager samma dimensioner för slussen, som föreslogos 1916. Kostnadsskillnaden mellan detta alternativ och det som närmast därefter torde komma i betraktande — längd 135 meter, bredd 16 meter och vattendjup 6 meter — har beräknats till 718,000 kronor.

Då riksdagen från beslutet om Södertälje kanals ombyggnad utbröt frågan om slussanläggningen, hänförde sig riksdagens tvekan beträffande slussens dimensioner särskilt till det förordade djupet av slussen; och uttalade riksdagen i detta avseende, att på frågans dåvarande stadium tillräckligt material icke föreläge för bedömandet av spörsmålet, huruvida ifrågakommande hamnar och farleder i Mälaren skulle kunna utan allt för stora kostnader uppränsas till ett djup motsvarande det, som avsetts för slussen.

Vad till en början angår de hamnar, om vilkas uppränsande för ett djupgående av 6,5 meter i första hand är fråga, nämligen Västerås och Köping, synes den nu föreliggande utredningen giva vid handen, att beträffande dessa några avsevärda svårigheter icke föreligga att anlägga kajer för fartyg av nämnda djupgående. Utredningen visar jämväl, att de viktigare farlederna i Mälaren utan allt för stora kostnader kunna göras framkomliga för sådana fartyg. Förutom beträffande de farleder, vilka redan för anordnande av 5,5 meters led måste uppränsas till erforderligt djup, skulle nämligen de framtida kostnaderna för större uppräsningsarbeten för en utvidgning från 5,5 till 6,5 meters led uppgå till 522,000 kronor.

Rörande den tidpunkt, då sjöfarten å Mälaren kan nå sådan utveckling, att jämväl oceangående fartyg böra beredas möjlighet att inkomma i Mälaren, torde väl för närvarande icke några bestämda antaganden kunna göras. Såsom i viss mån belysande för betydelsen av det större farledsdjupet vill utskottet emellertid erinra om den i propositionen lämnade uppgiften, att av de malmbåtar, som år 1912 anlöpte Oxelösunds hamn, omkring en tredjedel hade ett djupgående av mellan 5,5 och 6,5 meter. Enligt vad utskottet inhämtat skulle en framtida ombyggnad av slussen — även om densamma från början erhöle en nyttig längd av 135 meter — liksom en anläggning av ny slussled medföra synnerligen höga kostnader. Under sådana förhållanden har det syns utskottet vara med klok förtänksamhet mest förenligt, att slussen omedelbart utbygges med de större dimensionerna. Utskottet får alltså förorda bifall till Kungl. Maj:ts förslag i förevarande avseende.

Jämväl i fråga om det för år 1918 äskade anslaget för kanalombyggnaden får utskottet tillstyrka bifall till propositionen.

Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva, att i samband med av riksdagen beslutad ombyggnad av Södertälje kanal därstädes må anläggas en ny sluss i huvudsaklig överensstämmelse med av vattenfallsstyrelsen förordat förslag för en beräknad kostnad av 2,933,000 kronor;

b) för fortsättande av arbetena med Södertälje kanals ombyggnad för år 1918 anvisa ett reservationsanslag av 600,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av ifrågavarande medel kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva yttrande.

Stockholm den 8 maj 1917.

På statsutskottets vägnar:

AXEL EKMAN.

Närvarande: se under utlåtandet nr 114.
